

TEZA: -

Sygn. akt WO-146/21

ORZECZENIE

z dnia 9 grudnia 2021 roku

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w składzie następującym:

Przewodniczący: S WSD Tomasz Jankowski (sprawozdawca)

Sędziowie: S WSD Sławomir Bereza

S WSD Tomasz Prokopiuk

Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego Krzysztofa Żmudy po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2021 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego P. B. (...) obwinionego o to, że działając jako pełnomocnik F. H.:

1. w okresie od maja 2016r. do 20 kwietnia 2017r. unikał kontaktu ze swoim klientem F. H. i jego synem E. H., który był ustanowiony pełnomocnikiem w sprawie zleconej radcy prawnemu P. B. i nie informował o przebiegu sprawy (sprawa przeciwko (...) S.A.), tj. popełnienia czynu określonego w art. 44 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego przyjętego uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych,
2. w maju 2016r. wprowadził w błąd pana E. H., że podjął czynności związane z prowadzeniem zleconej sprawy i złożył do Sądu wnioski o zwolnienie od kosztów sądowych, podczas gdy żadne działania w przedmiotowej sprawie nie zostały podjęte, tj. popełnienia czynu określonego w art. 6, art. 8, art. 11 ust. 2 i art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego przyjętego uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych,
3. w okresie od 29 kwietnia 2016r. do 25 kwietnia 2017r. nie podejmował wystarczających działań mających na celu właściwe i szybkie prowadzenie sprawy sądowej, a mianowicie nie wykonywał czynności zawodowych w sposób sumienny, z należytą starannością

uwzględniającą profesjonalny charakter działania, a także zgodnie z dobrymi obyczajami, czyn doprowadził do przedawnienia roszczenia swojego mocodawcy, tj. popełnienia czynu określonego w art. 6, art. 8, art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego przyjętego uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych,

4. w dniu 28 kwietnia 2016r. umówił się na prowadzenie sprawy skarżącemu za wynagrodzeniem płatnym wyłącznie w razie osiągnięcia pomyślnego wyniku sprawy, tj. popełnienia czynu określonego w art. 36 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego przyjętego uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych,
5. w okresie od 28 kwietnia 2016r. do 25 kwietnia 2017r. działał na rzecz skarżącego podczas gdy stwarzało to znaczne zagrożenie naruszenia tajemnicy zawodowej oraz dawało klientowi nieuzasadnioną przewagę z tytułu posiadanej przez radcę prawnego wiedzy o sprawach innego klienta, tj. popełnienia czynu określonego w art. 26 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego przyjętego uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, na skutek odwołania obwinionego radcy prawnego P. B. od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 10 lutego 2021 roku, sygn. akt D 43/20

orzeka:

1. uchyla zaskarżone orzeczenie co do pkt 4 i umarza w tym zakresie postępowanie,
2. zmienia orzeczenie w ten sposób że, w stosunku do czynu z pkt. 3 orzeka i karę upomnienia,
3. uchyla orzeczenie co do kary łącznej,
4. zmienia zaskarżone orzeczenie w pkt 7 w ten sposób, że zasądza od obwinionego radcy prawnego P. B. na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych tytułem zwrotu kosztów postępowania dyscyplinarnego kwotę 2000 zł (dwa tysiące),
5. utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie w pozostałej części
6. zasądza od radcy prawnego P. B. koszty postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w kwocie 1000 zł (jeden tysiąc) na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych.

UZASADNIENIE

Obwinionemu radcy prawnemu P. B. postawione zostały zarzuty, że działając jako pełnomocnik F. H.:

1. w okresie od maja 2016r. do 20 kwietnia 2017r. unikał kontaktu ze swoim klientem F. H. i jego synem E. H., który był ustanowiony pełnomocnikiem w sprawie zleconej radcy prawnemu P. B. i nie informował o przebiegu sprawy (sprawa przeciwko (...) S.A.), tj. popełnienia czynu określonego w art. 44 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego przyjętego uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych,
2. w maju 2016r. wprowadził w błąd pana E. H., że podjął czynności związane z prowadzeniem zleconej sprawy i złożył do Sądu wnioski o zwolnienie od kosztów sądowych, podczas gdy żadne działania w przedmiotowej sprawie nie zostały podjęte, tj. popełnienia czynu określonego w art. 6, art. 8, art. 11 ust. 2 i art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego przyjętego uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych,
3. w okresie od 29 kwietnia 2016r. do 25 kwietnia 2017r. nie podejmował wystarczających działań mających na celu właściwe i szybkie prowadzenie sprawy sądowej, a mianowicie nie wykonywał czynności zawodowych w sposób sumienny, z należytą starannością uwzględniającą profesjonalny charakter działania, a także zgodnie z dobrymi obyczajami, czyn doprowadził do przedawnienia roszczenia swojego mocodawcy, tj. popełnienia czynu określonego w art. 6, art. 8, art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego przyjętego uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych,
4. w dniu 28 kwietnia 2016r. umówił się na prowadzenie sprawy skarżącemu za wynagrodzeniem płatnym wyłącznie w razie osiągnięcia pomyślnego wyniku sprawy, tj. popełnienia czynu określonego w art. 36 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego przyjętego uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych,
5. w okresie od 28 kwietnia 2016r. do 25 kwietnia 2017r. działał na rzecz skarżącego podczas

gdy stwarzało to znaczne zagrożenie naruszenia tajemnicy zawodowej oraz dawało klientowi nieuzasadnioną przewagę z tytułu posiadanej przez radcę prawnego wiedzy o sprawach innego klienta tj. popełnienia czynu określonego w art. 26 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego przyjętego uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych,

Orzeczeniem z dnia 10 lutego 2021 r. wydanym w sprawie sygn. akt D 43/20 Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uniewinnił radcę prawnego od zarzucanego mu czynu polegającego na tym, że działając jako pełnomocnik F. H.:

1. w okresie od maja 2016r. do 20 kwietnia 2017r. unikał kontaktu ze swoim klientem F. H. i jego synem E. H., który był ustanowiony pełnomocnikiem w sprawie zleconej radcy prawnemu P. B. i nie informował o przebiegu sprawy (sprawa przeciwko (...) S.A.), tj. popełnienia czynu określonego w art. 44 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego przyjętego uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych,
2. w maju 2016r. wprowadził w błąd pana E. H., że podjął czynności związane z prowadzeniem zleconej sprawy i złożył do Sądu wnioski o zwolnienie od kosztów sądowych, podczas gdy żadne działania w przedmiotowej sprawie nie zostały podjęte, tj. popełnienia czynu określonego w art. 6, art. 8, art. 11 ust. 2 i art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego przyjętego uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych,
3. w okresie od 28 kwietnia 2016r. do 25 kwietnia 2017r. działał na rzecz skarżącego podczas gdy stwarzało to znaczne zagrożenie naruszenia tajemnicy zawodowej oraz dawało klientowi nieuzasadnioną przewagę z tytułu posiadanej przez radcę prawnego wiedzy o sprawach innego klienta, tj. popełnienia czynu określonego w art. 26 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego przyjętego uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych,

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP zmieniając opis czynu zarzucanego mu w pkt 3 rubrum Wyroku, uznał radcę prawnego P. B. winnym tego, że w okresie od 29 kwietnia 2016r. do 25

kwietnia 2017r. nie podejmował wystarczających działań mających na celu właściwe i szybkie prowadzenie sprawy sądowej, a mianowicie nie wykonywał czynności zawodowych w sposób sumienny, z należytą starannością uwzględniająca profesjonalny charakter działania, a także zgodnie z dobrymi obyczajami, który czyn wypełnił znamiona deliktu dyscyplinarnego opisanego w art. 6, art. 8 i art. 12 ust 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, i za ten czyn wymierzył obwianemu karę nagany. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP uznał nadto obwinionego winnym popełnienia deliktu dyscyplinarnego polegającego na tym, że w dniu 28 kwietnia 2016r. umówił się na prowadzenie sprawy skarżącemu za wynagrodzeniem płatnym wyłącznie w razie osiągnięcia pomyślnego wyniku sprawy, tj. popełnienia czynu określonego w art. 36 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, i za ten czyn wymierzył obwinionemu karę upomnienia.

Od powyższego wyroku odwołanie złożył obwiniony radca prawny. W złożonym odwołaniu obwiniony zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 6, art. 8, art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 64 ust 1 ustawy o radcach prawnych polegające na uznaniu przez Sąd I instancji, że zachowanie obwinionego polegało na tym, że nie podejmował wystarczających działań mających na celu właściwe i szybkie prowadzenie sprawy, a mianowicie nie wykonywał czynności zawodowych w sposób sumienny, z należytą starannością uwzględniająca profesjonalny charakter działania, a także zgodnie z dobrymi obyczajami. Zdaniem obwinionego Sąd I instancji błędnie ustalił, że winien on wyraźniej dokumentować jakie dokumenty chce i potrzebuje i w jakich terminach, tak aby pokrzywdzony mógł je przekazać obwinionemu. Zdaniem obwinionego brak dokumentowania próśb i nie może być traktowany jako brak podejmowania wystarczających działań mających na celu właściwe i szybkie załatwienie sprawy. Zdaniem obwinionego są to dwa odrębne i nie powiązane ze sobą zagadnienia. Zakresy czynności związanych z właściwym i szybkim prowadzeniem sprawy oraz dokumentowanie kontaktów z klientem nie pokrywają się ze sobą. Dodatkowo w uzasadnieniu obwiniony wskazuje, że brak jest normy prawnej do obligującej do dokumentowania takich działań.

Obwiniony w zakresie czynu z art. 36 ust. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego zarzuca naruszenie prawa materialnego poprzez wadliwe niezastosowanie normy prawnej z art. 17 § 1 pkt 3 kpk i nie umorzenie postępowania z uwagi na znikomą szkodliwość społeczną czynu.

Dodatkowo obwiniony zarzuca zastosowanie wobec niego rażąco niewspółmiernej kary za czyn z pkt 3 wyroku, oraz naruszenie przepisów postępowania w zakresie obciążenia go nadmiernymi kosztami postępowania w wys. 3000 zł.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje.

Odwołanie jest w części uzasadnione.

W pierwszej kolejności Wyższy Sąd Dyscyplinarny odniesie się do deliktu dyscyplinarnego polegającego na tym, że w dniu 28 kwietnia 2016r. umówił się na prowadzenie sprawy skarżącemu za wynagrodzeniem płatnym wyłącznie w razie osiągnięcia pomyślnego wyniku sprawy czym wypełnił znamiona deliktu z art. 36 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. W Kodeksie Etyki Radcy Prawnego dopuszczono stosowanie wynagrodzenia uzależnione od sukcesu (tzw. succes fee), wprowadzono jednak istotne ograniczenie, a mianowicie wynagrodzenie takie może jedynie towarzyszyć honorarium podstawowemu i nie może być wynagrodzeniem jedynym. Zawarta w dniu 28 kwietnia 2016r. pomiędzy obwinionym i F. H. umowa o świadczenie pomocy prawnej (k.7) przewidywała jedynie wynagrodzenie uzależnione od sukcesu. Okoliczność ta nie była kwestionowana w toku dochodzenia dyscyplinarnego przez obwinionego, który przyznał się do zawarcia takiej umowy z uwagi na nalegania obwinionego i jego syna. W złożonym odwołaniu obwiniony podnosi, że zawarcie takiej umowy stanowi znikomą szkodliwość społeczną czynu i postępowanie w tym zakresie wino być umorzone. Podnosi przy tym argumenty odnoszące się li tylko i wyłącznie do strony podmiotowej czynu czyli jego stosunku do popełnionego deliktu.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego nie budzi wątpliwości, że zachowanie obwinionego było naganne i wypełniło znamiona deliktu z art. 36 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Czyn ten miał jednak miejsce w dniu 28 kwietnia 2016r. W tym dniu bowiem obwiniony umawiał się ze klientem F. H. i w tym dniu strony podpisały umowę o świadczenie pomocy prawnej (K. 7). Delikt dyscyplinarny został popełniony zatem ponad pięć lat temu. Zgodnie z art. 70 ust 2 ustawy o radcach prawnych karalność czynu z dniem 29 kwietnia 2021 r. ustała. W ocenie Sądu rzeczony czyn obwinionego nie zawiera znamion przestępstwa i nie można do niego zastosować reguły z art. 70 ust 3 ustawy o radcach prawnych.

W tej sytuacji Wyższy Sąd Dyscyplinarny wobec ustania karalności czynu musiał umorzyć w tym zakresie postępowanie.

W ocenie Wyższego Sadu Dyscyplinarnego w rozpoznawanej sprawie, ocena okoliczności podmiotowych i przedmiotowych wyznaczających stopień społecznej szkodliwości czynu, podnoszonych przez obwinionego w odwołaniu stała się bezprzedmiotowa.

Oceniając delikt dyscyplinarny polegający na tym, że obwiniony nie podejmował wystarczających działań mających na celu właściwe i szybkie prowadzenie sprawy, a mianowicie nie wykonywał

czynności zawodowych w sposób sumienny, z należytą starannością uwzględniająca profesjonalny charakter działania, a także zgodnie z dobrymi obyczajami, Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznał, że zachowanie radcy prawnego naruszyło przepisy art. 6, art. 8, art. 12 ust 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Zgodnie bowiem z zawartymi tam regułami radca prawny ma obowiązek wykonywać czynności rzetelnie, uczciwie, postępując lojalnie i kierując się przy tym dobrem klienta w celu ochrony jego praw. Czynności te należy wykonywać sumiennie oraz z należytą starannością uwzględniającą profesjonalny charakter działania. Sąd I instancji prawidłowo ocenił działania radcy prawnego. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pochodzący ze źródeł osobowych jednoznacznie wskazuje, że obwiniony nie podejmował dostatecznych działań aby szybko poprowadzić sprawę, co nie oznacza, że w ogóle nie podejmował działań. Świadczą tym liczne kontakty telefoniczne z E. H. Zważyć również należy, że przez ponad rok obwiniony nie uzyskał od Klienta kompletu materiałów, pomimo odbytych rozmów telefonicznych z pełnomocnikiem Klienta jego synem E. Powinnością radcy prawnego było w takim wypadku wyraźne przedstawienie katalogu dokumentów, których oczekuje do sporządzenia pozwu i wezwanie klienta do ich złożenia. Ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika, aby obwiniony zażądał pełnego katalogu dokumentów. Oczywiście Sąd oceniając zachowanie radcy prawnego uwzględnił fakt, że telefonicznie prosił syna klienta o pewne dokumenty, jednakże nigdy nie sformułował pełnego katalogu dokumentów niezbędnych do przygotowania pozwu. Sąd wziął pod uwagę, że mając na uwadze skomplikowany charakter sprawy, racjonalnym działaniem mogło być oczekiwanie na wykształcenie się linii orzeczniczej czy oczekiwanie na wyroki w innej analogicznej sprawie jednak należało o tym fakcie w sposób nie budzący wątpliwości poinformować klienta i uzależnić dalsze działania od jego woli. Tego obwiniony nie uczynił. W ocenie Sądu działania obwinionego doprowadziły do tego, iż klient przekonany o nieprofesjonalnym charakterze działań obwinionego co skutkowało wypowiedzeniem pełnomocnictwa.

Oceniając wymiar kary Wyższy Sąd Dyscyplinarny biorąc pod uwagę dyrektywy wymiaru kary tj. stopień winy sprawcy obwinionego, stopień społecznej szkodliwości, cele kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze w stosunku do obwinionego, jak również zachowanie obwinionego zarówno przed jak i po popełnieniu deliktu, uznał, że kara nagany jest karą zbyt surową. Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznał, że karą współmierną i sprawiedliwą będzie kara upomnienia.

Również orzekając o kosztach postępowania przez Okręgowym Sadem Dyscyplinarnym, Wyższy

Sąd Dyscyplinarny uznał, że wykonane przez Sąd I instancji czynności jak i stopień skomplikowania sprawy nie uzasadniały obciążenia obwinionego kosztami w górnej granicy zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego określonych w §1 ust. 1 pkt 2 uchwały nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego. Zdaniem Sadu obciążenie obwinionego kosztami w wysokości 2000 zł. będzie odpowiednie do wykonanych przez organu dyscyplinarne czynności i nieznacznej zawilosci sprawy.

O kosztach postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym Krajowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie orzeczono zgodnie z art. 70⁶ ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych w zw. z §1 ust. 1 pkt 2 uchwały nr 86/ IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego